

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ
25 ΜΑΪΟΥ 2012

ΚΕΙΜΕΝΟ

Κωνσταντίνος Καβάφης

Μελαγχολία του Ίάσωνος Κλεάνδρου
ποιητού ἐν Κομμαγηνῇ· 595 μ.Χ.

Τό γήρασμα τοῦ σώματος καί τῆς μορφῆς μου
εἶναι πληγή ἀπό φρικτό μαχαῖρι.
Δέν ἔχω ἐγκαρτέρησι καμιά.
Εἰς σέ προστρέχω Τέχνη τῆς Ποιήσεως,
πού κάπως ξέρεις ἀπό φάρμακα·
νάρκης τοῦ ἄλγους δοκιμές, ἐν Φαντασίᾳ καί Λόγῳ.

Εἶναι πληγή ἀπό φρικτό μαχαῖρι.
Τά φάρμακά σου φέρε Τέχνη τῆς Ποιήσεως,
πού κάμνουνε — για λίγα — νά μή νοιάθεται ἡ πληγή.

(1921)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- A1.** Τρία ἀπό τα βασικά γνωρίσματα τῆς ποίησης τοῦ Κ. Καβάφη εἶναι ἡ πεζολογία, ἡ ιδιότυπη γλώσσα καί ἡ χρήση συμβόλων. Για το κάθε ένα ἀπό τα παραπάνω γνωρίσματα νά γράψετε ἕνα ἀντίστοιχο παράδειγμα ἀπό το ποίημα που σας δόθηκε.

Μονάδες 15

- B1.** Στο ποίημα, σύμφωνα με τον Στέφανο Διαλησμά, «έχουμε ἕνα δυσανάλογα μεγάλο τίτλο (με προσεκτικά τοποθετημένη στίξη, ὥστε νά προβάλλει τα μέρη ἀπό τα οποία ἀπαρτίζεται) που υποστηρίζει καί συμπληρώνει ποικιλοτρόπως το ποίημα».

Νά τεκμηριώσετε τήν παραπάνω ἀπόψη αιτιολογώντας τή συγκεκριμένη ἐπιλογή τοῦ τίτλου ἀπό τον ποιητή.

Μονάδες 20

- B2.** Να επισημάνετε στο ποίημα τέσσερα διαφορετικά εκφραστικά μέσα (μονάδες 8) και να ερμηνεύσετε τη λειτουργία τους (μονάδες 12).

Μονάδες 20

- Γ1.** Να σχολιάσετε τους παρακάτω στίχους σε ένα κείμενο 100-120 λέξεων:

**Εἰς σέ προστρέχω Τέχνη τῆς Ποιήσεως,
πού κάπως ξέρεις ἀπό φάρμακα
νάρκης τοῦ ἄλλου δοκιμές, ἐν Φαντασία καί Λόγω.**

Μονάδες 25

- Δ1.** Να συγκρίνετε ως προς το περιεχόμενο το ποίημα του Κ. Καβάφη *Μελαγχολία τοῦ Ἰάσωνος Κλεάνδρου ποιητοῦ ἐν Κομμαγενῇ 595 μ.Χ.* με το παρακάτω ποίημα του Τ. Λειβαδίτη *Αυτοβιογραφία*, εντοπίζοντας (μονάδες 5) και σχολιάζοντας (μονάδες 15) τρεις ομοιότητες και δύο διαφορές μεταξύ των δύο ποιημάτων.

Μονάδες 20

**Τάσος Λειβαδίτης
Αυτοβιογραφία**

Ἄνθρωποι πού δὲ γνώρισα ποτὲ μοῦ δόσαν τὸ αἷμα μου καὶ τ' ὄνομά μου,
στὴν ἡλικία μου χιονίζει χιονίζει ἀδιάκοπα
μὴ κίνηση πάντα σὰ νάθελα νὰ προφυλαχτῶ ἀπὸνα χτύπημα
δίψασα γιὰ ὅλη τὴ ζωὴ, κι ὅμως τὴν ἄφησα
γιὰ ν' ἀρπαχτῶ ἀπ' τὰ πελώρια ἀγκάθια τῆς αἰωνότητας,
ἢ σάρκα μου ἕνας ἐπίδεσμος γύρω ἀπ' τὸ αὐριανό μου τίποτα
κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ μὲ βοηθήσει στὸν πόνο μου
ἐκτὸς ἀπ' τὸν ἴδιο μου τὸν πόνο – εἶμαι ἐδῶ, ἀνάμεσά σας, κι ὀλομόναχος,
κ' ἡ ποίηση σὰ μὴ μεγάλη ἀλήθεια, πού τὴν ἀνακαλύπτεις ὕστερ' ἀπὸ χρόνια,
ὅταν δὲν μπορεῖ νὰ σοῦ χρησιμέψει πιά σὲ τίποτα.

Ἐπάγγελμα μου: τὸ ἀκατόρθωτο.

Τάσος Λειβαδίτης, *Ποίηση*, τ. 1, Αθήνα, Εκδόσεις Κέδρος, 2003, σ. 429.